

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia2010 r.

w sprawie gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi

Na podstawie art. 73 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) gatunki lub grupy gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi, zaliczanych do kategorii:

a) I – obejmującej najbardziej niebezpieczne gatunki lub grupy gatunków zwierząt, które z przyczyn naturalnej agresywności lub właściwości biologicznych mogą stanowić poważne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi;

b) II – obejmującej pozostałe gatunki lub grupy gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi;

2) warunki przetrzymywania poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi;

3) sposoby znakowania zwierząt gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi.

§ 2. 1. Gatunki zwierząt, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Gatunki zwierząt, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Zwierzęta niebezpieczne przetrzymuje się z zastosowaniem podwójnych zabezpieczeń przed ich ucieczką:

1) zabezpieczenia wewnętrzne, skonstruowane w sposób zapobiegający samodzielnemu wydostaniu się z nich zwierząt w szczególności:

a) pojemniki, terraria, klatki wewnątrz pomieszczeń,

b) zamknięte pomieszczenia, oddzielne budynki, przeznaczone w całości dla zwierząt,

c) klatki i wybiegi, funkcjonujące jako niezależne pomieszczenia;

2) zabezpieczenia zewnętrzne, wewnątrz których znajdują się zabezpieczenia wewnętrzne, w szczególności:

a) zamknięte i uszczelnione pomieszczenia lub budynki,

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 216, poz. 1606).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010 r. Nr 76, poz. 489 i Nr 119, poz. 804.

b) ogrodzone i zamknięte tereny.

2. Zabezpieczenia, o których mowa w ust. 1, powinny spełniać następujące wymagania:

- 1) zabezpieczenia wewnętrzne i zewnętrzne powinny być tak skonstruowane, żeby nie było możliwe ich otwarcie przez znajdujące się w nich zwierzęta, ani przypadkowe otwarcie przez człowieka;
- 2) zabezpieczenia zewnętrzne powinny uniemożliwiać przypadkowe przedostanie się osób postronnych i ich kontakt z zabezpieczeniami wewnętrznymi;
- 3) zabezpieczeń zewnętrznych nie wolno pozostawiać otwartych w czasie, gdy w środku znajdują się zwierzęta niebezpieczne;
- 4) przestrzeń pomiędzy zabezpieczeniem wewnętrznym i zewnętrznym powinna być zagospodarowana w sposób umożliwiający łatwe zlokalizowanie i schwytanie lub inne unieszkodliwienie zwierzęcia, które wydostało się poza zabezpieczenie wewnętrzne;
- 5) zabezpieczenia wewnętrzne i zewnętrzne nie mogą mieć wspólnego wyjścia na zewnątrz, o ile nie jest skonstruowane na zasadach śluzy;
- 6) w chwili otwierania zabezpieczeń wewnętrznych zabezpieczenia zewnętrzne powinny być zamknięte;
- 7) zabezpieczenia wewnętrzne powinny być tak skonstruowane, żeby przed ich otwarciem możliwe było wzrokowe zlokalizowanie znajdujących się wewnątrz zwierząt;
- 8) na zabezpieczeniu wewnętrznym umieszcza się w miejscu widocznym tablicę o rozmiarze nie mniejszym niż A5, z napisem: „UWAGA, ZWIERZĘ NIEBEZPIECZNE DLA ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI”.

3. Posiadacz zwierzęcia niebezpiecznego przetrzymuje w miejscu łatwo dostępnym:

- 1) informację zawierającą nazwę gatunku w języku łacińskim i polskim, jeżeli polska nazwa istnieje oraz opis jego oznakowania;
- 2) instrukcję zawierającą:
 - a) procedurę postępowania w przypadku ucieczki zwierzęcia, obejmującą w szczególności metody jego odłowienia lub innego unieszkodliwienia,
 - b) informację o posiadanym sprzęcie umożliwiającym schwytanie lub unieszkodliwienie zwierzęcia w przypadku jego ucieczki,
 - c) procedurę postępowania w razie ukąszenia przez zwierzę, w przypadku posiadania zwierzęcia jadownego.

§ 4. 1. Szczegółowe warunki przetrzymywania poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

2. W warunkach, o których mowa w ust. 1 określa się także niezbędne wyposażenie i inne wymagania dla zwierząt niebezpiecznych.

3. Warunki określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia powinny być spełnione dla każdego gatunku lub grupy gatunków.

§ 5. 1. Niebezpieczne zwierzęta kręgowce znakuje się za pomocą mikroczipa o niezmiennym i niepowtarzalnym numerze, odpowiadającego normom ISO 11784: 1996 (E) i 11785: 1996 (E), wyprodukowanego do celów znakowania żywych zwierząt.

2. Wszczepienie mikroczipa jest wykonywane przez lekarza weterynarii posiadającego uprawnienia określone w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o zakładach leczniczych dla zwierząt (Dz. U. z 2004 r. Nr 11, poz. 95 oraz z 2008 r. Nr 220, poz. 1433).

3. Miejsca wszczepiania mikroczipów u zwierząt z grup gatunków niebezpiecznych oraz ograniczenia wynikające z potrzeby zachowania dobrostanu zwierząt, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

4. Mikroczip powinien być wszczepiony w sposób możliwie jak najbardziej utrudniający jego ewentualne przyżyciowe usunięcie i nie powinien być widoczny przez skórę oznakowanego zwierzęcia.

5. Mikroczipa nie wszczepia się w trakcie hibernacji zwierzęcia ani w czasie na tyle krótkim przed wejściem w ten stan, że uniemożliwiłoby to pełne zagojenie się do tego momentu miejsca wszczepienia.

6. W przypadku zgłoszenia zwierzęcia do rejestru przed jego oznakowaniem, posiadacz zwierzęcia przekazuje do starosty informację o sposobie jego oznakowania w terminie 7 dni od dnia oznakowania.

§ 6. 1. W przypadku oznakowania zwierzęcia na podstawie przepisów rozporządzenia Komisji (WE) Nr 865/2006 z dnia 4 maja 2006 r. ustanawiającego przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz. U. L 166 z 19.6.2006, str. 1, z późn. zm.), przepisów § 5 rozporządzenia nie stosuje się.

2. Jeżeli przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wszczepiono zwierzęciu mikroczip w innym miejscu niż wskazane w załączniku nr 4 do rozporządzenia, w informacji, o której mowa w § 3 ust. 3 pkt 1 oraz we wniosku o wpis do rejestru, należy podać zastosowane miejsce wszczepienia mikroczipa.

3. Jeżeli zastosowany przed dniem wejścia w życie rozporządzenia mikroczip nie komunikuje się z czytnikami kompatybilnymi z normami, o których mowa w § 5 ust. 1, lub mikroczipa nie można odczytać w szczególności z powodu jego uszkodzenia lub przypuszczalnej utraty, należy takie zwierzę oznakować mikroczipem spełniającym warunki, o których mowa w § 5 rozporządzenia.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ŚRODOWISKA

Załączniki
do rozporządzenia Ministra Środowiska
z dnia (poz.)

Załącznik nr 1

**KATEGORIA I – NAJBARDZIEJ NIEBEZPIECZNE GATUNKI LUB GRUPY GATUNKÓW
ZWIERZĄT, KTÓRE Z PRZYCZYŃ NATURALNEJ AGRESYWNOCI LUB WŁAŚCIWOŚCI
BIOLOGICZNYCH MOGĄ STANOWIĆ POWAŻNE ZAGROŻENIE DLA ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI**

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
	PAJĘCZAKI	ARACHNIDA
	PAJĄKI	ARANEIDA
	xx	Ctenidae
1.	xx – wszystkie gatunki	<i>Phoneutria</i> spp.
	xx	Hexathelidae
2.	atraks	<i>Atrax robustus</i>
3.	xx – wszystkie gatunki	<i>Hadronyche</i> spp.
	xx	Sicariidae
4.	xx – wszystkie gatunki	<i>Loxosceles</i> spp.
5.	xx – wszystkie gatunki	<i>Sicarius</i> spp.
	omatnikowate	Theridiidae
6.	karakurt	<i>Latrodectus tredecimguttatus</i>
	SKORPIONY	SCORPIONES
	xx	Buthidae
7.	xx – wszystkie gatunki	<i>Androctonus</i> spp.
8.	xx – wszystkie gatunki	<i>Hottentotta</i> spp.
9.	xx – wszystkie gatunki	<i>Leiurus</i> spp.
10.	xx – wszystkie gatunki	<i>Tityus</i> spp.
	xx	Hemiscorpiidae
11.	xx	<i>Hemiscorpius lepturus</i>
	GADY	REPTILIA
	ŁUSKONOŚNE	SQUAMATA
	JASZCZURKI	LACERTILIA
	waranowate	Varanidae
12.	waran z Komodo	<i>Varanus komodoensis</i>
	WĘŻE	SERPENTES
13.	żmijowate – wszystkie gatunki	Viperidae
	połozowate	Colubridae
14.	xx	<i>Boiga irregularis</i>

15.	boomslang	<i>Dispholidus typus</i>
16.	xx	<i>Rhabdophis subminiatus</i>
17.	xx	<i>Rhabdophis tigrinus</i>
18.	xx	<i>Elapomorphus lemniscatus</i>
19.	xx	<i>Philodryas olfersii</i>
20.	xx	<i>Tachymenis peruvianus</i>
21.	xx	<i>Xenodon severus</i>
22.	zdradnicowate – wszystkie gatunki	Elapidae
23.	grzechotnikowate – wszystkie gatunki	Crotalidae
24.	węże morskie – wszystkie gatunki	Hydrophidae
25.	żmije grzebiące – wszystkie gatunki	Atractaspididae
26.	KROKODYLOWE – wszystkie gatunki, z wyjątkiem:	CROCODYLIA
	- kajmana okularowego	<i>Caiman crocodillus</i>
	- kajmana szerokopyskiego	<i>Caiman latirostris</i>
	- kajmana żakare	<i>Caiman yacare</i>
	- kajmana karłowatego	<i>Paleosuchus palpebrosus</i>
	- kajmana Schneidera	<i>Paleosuchus trigonatus</i>
	- krokodyla kongijskiego	<i>Osteolaemus tetraspis</i>
	- aligatora chińskiego	<i>Alligator sinensis</i>
	PTAKI	AVES
27.	kazuary – wszystkie gatunki	Casuariidae
	SSAKI	MAMMALIA
	NACZELNE	PRIMATES
	małpy wąskonose zwierzkształne	Cercopithecoidea
28.	makakowate – wszystkie gatunki, z wyjątkiem:	Cercopithecidae
	- gerez	<i>Colobinae</i> spp.
	- talapoin	<i>Miopithecus</i> spp.
	małpy człekokształne	Hominoidea
	człowiekowate	Hominidae
29.	orangowate – wszystkie gatunki	Ponginae
	xx	Homininae
30.	goryle – wszystkie gatunki	<i>Gorilla</i> spp.
31.	szympany – wszystkie gatunki	<i>Pan</i> spp.
	DRAPIEŻNE	CARNIVORA
	psowate	Canidae
32.	wilk	<i>Canis lupus</i>
33.	likaon	<i>Lycaon pictus</i>
	kotowate	Felidae
34.	wielkie koty – wszystkie gatunki	Pantherinae

	xx	Felinae
35.	gepard	<i>Acinonyx jubatus</i>
36.	jaguarundi	<i>Puma yaguarondi</i>
37.	kuguar (puma)	<i>Puma concolor</i>
38.	hienowate – wszystkie gatunki, z wyjątkiem:	Hyaenidae
	- protela	<i>Proteles cristatus</i>
	łasicowate	Mustelidae
39.	rosomak	<i>Gulo gulo</i>
40.	arirania, wydra olbrzymia	<i>Pteronura brasiliensis</i>
41.	ratel	<i>Mellivora capensis</i>
42.	niedźwiedziowate – wszystkie gatunki	Ursidae
	xx	Eupleridae
43.	fossa	<i>Cryptoprocta ferox</i>
44.	pletwonogie – wszystkie gatunki, z wyjątkiem:	Pinnipedia
	- foki pstrej	<i>Phoca largha</i>
	- foki pospolitej	<i>Phoca vitulina</i>
	- foki szarej	<i>Halichoerus grypus</i>
	- nerpy, foki obrączkowanej	<i>Phoca hispida</i>
45.	TRĄBOWCE – wszystkie gatunki	PROBOSCIDEA
	NIEPARZYSTOKOPYTNE	PERISSODACTYLA
46.	tapiry – wszystkie gatunki	Tapiridae
47.	nosorożce – wszystkie gatunki	Rhinocerotidae
	PARZYSTOKOPYTNE	ARTIODACTYLA
48.	wół piżmowy	<i>Ovibos moschatus</i>
49.	gaur	<i>Bos gaurus</i>
50.	bawół kafryjski (b. afrykański)	<i>Syncerus caffer</i>
51.	hipopotam nilowy	<i>Hippopotamus amphibius</i>
52.	hipopotam karłowaty	<i>Hexaprotodon liberiensis</i>
53.	mieszkańce gatunków zwierząt, których co najmniej 1 przodek należał do gatunku z kategorii I	

Objaśnienia:

Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **nadrodzin, rodzin i podrodzin**.

Nazwy łacińskie gatunków, podrodzin, rodzin, nadrodzin, rzędów i gromad wyróżniono dodatkowo czcionką pochylą.
xx - brak nazwy polskiej

**KATEGORIA II – POZOSTAŁE GATUNKI LUB GRUPY GATUNKÓW ZWIERZĄT
NIEBEZPIECZNYCH DLA ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI**

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
	PAJĘCZAKI	ARACHNIDA
	PAJAŃKI	ARANEIDA
	omatnikowate	Theridiidae
1.	czarna wdowa	<i>Latrodectus mactans</i>
2.	katipo	<i>Latrodectus katipo</i>
3.	xx	<i>Latrodectus geometricus</i>
4.	xx	<i>Latrodectus hesperus</i>
	SKORPIONY	SCORPIONES
5.	xx – wszystkie gatunki z wyjątkiem:	Buthidae
	xx – wszystkie gatunki	<i>Androctonus</i> spp.
	xx – wszystkie gatunki	<i>Hottentotta</i> spp.
	xx – wszystkie gatunki	<i>Leiurus</i> spp.
	xx – wszystkie gatunki	<i>Tityus</i> spp.
	xx	Hemiscorpiidae
6.	xx – wszystkie gatunki z wyjątkiem:	<i>Hemiscorpius</i> spp.
	xx	<i>Hemiscorpius lepturus</i>
	xx	Scorpionidae
7.	xx – wszystkie gatunki	<i>Nebo</i> spp.
	xx	Vaejovidae
8.	xx – wszystkie gatunki	<i>Vaejovis</i> spp.
	xx	Bothriuridae
9.	xx – wszystkie gatunki	<i>Bothriurus</i> spp.
	GADY	REPTILIA
	ŁUSKONOŚNE	SQUAMATA
	JASZCZURKI	LACERTILIA
	waranowate	Varanidae
10.	waran papuaski (w. krokodylowy)	<i>Varanus salvadorii</i>
11.	waran paskowany (w. leśny)	<i>Varanus salvator</i>
12.	waran wielki	<i>Varanus giganteus</i>
13.	helodermowate – wszystkie gatunki	Helodermatidae
	WĘŻE	SERPENTES
	duciele	Boidae
14.	anakonda zielona	<i>Eunectes murinus</i>
15.	anakonda żółta	<i>Eunectes notaeus</i>
16.	pyton ametystowy	<i>Morelia amethystina</i>

17.	pyton siatkowany	<i>Python reticulatus</i>
18.	pyton skalny	<i>Python sebae</i>
19.	pyton tygrysi	<i>Python molurus</i>
	KROKODYLOWE	CROCODYLIA
20.	kajman okularowy	<i>Caiman crocodillus</i>
21.	kajman szerokopyski	<i>Caiman latirostris</i>
22.	kajman żakare	<i>Caiman yacare</i>
23.	kajman karłowaty	<i>Paleosuchus palpebrosus</i>
24.	kajman Schneidera	<i>Paleosuchus trigonatus</i>
25.	krokodyl kongijski	<i>Osteolaemus tetraspis</i>
26.	aligator chiński	<i>Alligator sinensis</i>
	ŻÓŁWIE	TESTUDINES
	skorpuchowate	Chelydridae
27.	żółw jaszczurowaty	<i>Chelydra serpentina</i>
28.	żółw sępi	<i>Macroclommys temmincki</i>
29.	żółwiak wąskogłowy	<i>Chitra indica</i>
	SSAKI	MAMMALIA
	NACZELNE	PRIMATES
	małpy szerokonose	Platyrrhini
	czepiakowate	Atelidae
30.	wyjce – wszystkie gatunki	<i>Alouatta</i> spp.
31.	muriki – wszystkie gatunki	<i>Brachyteles</i> spp.
32.	welniaki – wszystkie gatunki	<i>Lagothrix</i> spp.
	małpy wąskonose zwierzokształne	Cercopithecoidea
	makakowate	Cercopithecidae
33.	gerezy – wszystkie gatunki	Colobinae
	xx	Cercopithecinae
34.	talapoiny – wszystkie gatunki	<i>Miopithecus</i> spp.
	człekokształne	Hominoidea
35.	gibonowate – wszystkie gatunki	Hylobatidae
	SZCZERBAKI	XENARTHRA
36.	mrówkojad olbrzymi (m. wielki, m. trójpalczasty)	<i>Myrmecophaga tridactyla</i>
	DRAPIEŻNE	CARNIVORA
	psowate	Canidae
37.	cyjon	<i>Cuon alpinus</i>
38.	wilk grzywiasty	<i>Chrysocyon brachyurus</i>
39.	dingo	<i>Canis lupus dingo</i>
	kotowate	Felidae
	xx	Felinae
40.	rysie – wszystkie gatunki	<i>Lynx</i> spp.
41.	mormi (kot złoty azjatycki)	<i>Pardofelis temminckii</i>

42.	badia	<i>Pardofelis badia</i>
43.	karakal	<i>Caracal caracal</i>
44.	ocelot	<i>Leopardus pardalis</i>
45.	serwal	<i>Leptailurus serval</i>
46.	NIEPARZYSTOKOPYTNE – wszystkie gatunki z wyjątkiem:	PERISSODACTYLA
	- tapirów	Tapiridae
	- nosorożców	Rhinocerotidae
	- osła domowego	<i>Equus asinus</i>
	- konia domowego	<i>Equus caballus</i>
	PARZYSTOKOPYTNE	ARTIODACTYLA
47.	pekari – wszystkie gatunki	Tayassuidae
48.	żyrafy – wszystkie gatunki	Giraffidae
	krętorogie	Bovidae
	xx	Alcelaphinae
49.	gnu – wszystkie gatunki	<i>Connochaetes spp.</i>
50.	bawolce – wszystkie gatunki	<i>Alcelaphus spp.</i>
51.	xx – wszystkie gatunki	<i>Damaliscus spp.</i>
	xx	Bovinae
52.	anoa	<i>Anoa depressicornis</i>
53.	banteng	<i>Bos javanicus</i>
54.	nilgau	<i>Boselaphus tragocamelus</i>
55.	eland	<i>Taurotragus oryx</i>
	xx	Hippotraginae
56.	oryksy – wszystkie gatunki	<i>Oryx spp.</i>
57.	xx – wszystkie gatunki	<i>Hippotragus spp.</i>
	oraz	
58.	mieszkańce gatunków zwierząt, których co najmniej 1 przodek należał do gatunku kategorii II, z wyjątkiem tych, których co najmniej 1 przodek należał do gatunku kategorii I	

Objaśnienia:

Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **nadrodzin, rodzin i podrodzin**.

Nazwy łacińskie gatunków, podrodzin, rodzin, nadrodzin, rzędów i gromad wyróżniono dodatkowo czcionką pochyłą.

xx - brak nazwy polskiej

SZCZEGÓŁOWE WARUNKI PRZETRZYMYWANIA POSZCZEGÓLNYCH GATUNKÓW LUB GRUP GATUNKÓW ZWIERZĄT NIEBEZPIECZNYCH DLA ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI

1. Szczegółowe warunki przetrzymywania:

- 1) terraria wykonane ze szkła klejonego nie mniej niż 2-warstwowego lub tworzywa sztucznego odpornego na wysokie temperatury, metalu, drewna, innych trwałych materiałów, albo z ich połączenia;
- 2) część osiatkowana albo okratowanie terrarium, klatki, wybiegu, dopasowane do rozmiarów zwierzęcia uniemożliwiająca jego ucieczkę, wykonane z:
 - a) materiałów nierdzewnych, oczka siatki nie większe niż 5 mm x 5 mm,
 - b) drutu nierdzewnego o grubości nie mniejszej niż 2 mm, oczka siatki nie większe niż 25 mm x 25 mm,
 - c) drutu nierdzewnego o grubości nie mniejszej niż 3 mm, oczka siatki nie większe niż 40 mm x 40 mm,
 - d) kraty z prętów stalowych o średnicy nie mniejszej niż 5 mm,
 - e) kraty z prętów stalowych o średnicy nie mniejszej niż 12 mm;
- 3) w pomieszczeniu, w którym znajduje się terrarium lub klatka, przewód wentylacyjny, kanał instalacyjno-kanalizacyjny, pomieszczenie sanitarne, okna, drzwi i wszelkie inne otwory powinny być zabezpieczone tak, aby zwierzę które uciekło z terrarium albo klatki, nie mogło wydostać się poza to pomieszczenie;
- 4) konstrukcja miejsca w którym zwierzę jest przetrzymywane, umożliwia obsługę zwierzęcia bez bezpośredniego kontaktu;
- 5) terrarium lub pomieszczenie, w którym bezpośrednio przebywa zwierzę jest co najmniej dwudzielne, umożliwiające czasową izolację zwierzęcia w wybranej części;
- 6) zwierzę przetrzymywane na wybiegu posiada wybieg co najmniej dwudzielny, umożliwiający czasową izolację zwierzęcia w wybranej części;
- 7) części działowe pomieszczenia oraz ogrodzenie wybiegu wykonuje się z kształtowników lub rur metalowych, grubościennych, o średnicy nie mniejszej niż 15 cm lub innego wytrzymałego materiału; elementy wypełniające ramy ogrodzeń ustawia się po skosie;
- 8) wejście do terrarium albo innego pomieszczenia, w którym przebywa zwierzę następuje przez służbę lub z zamykanego korytarza;
- 9) wejście do wybiegu albo klatki następuje przez służbę;
- 10) pomieszczenie lub klatka bezpośrednio połączona jest z wybiegiem zewnętrznym;
- 11) elementy dzielące w pomieszczeniach, w szczególności oddzielające pomieszczenia dla zwierząt od służby czy korytarzy wykonane jest z prętów lub rur stalowych, drewnianych bali lub innych materiałów o dużej wytrzymałości;
- 12) ogrodzenie o podwyższonej trwałości, w szczególności grube bale, siatka z drutu nierdzewnego o grubości nie mniejszej niż 3 mm, oczka siatki nie większe niż 40 mm x 40 mm i gęsto ustawione słupki;
- 13) zwierzęta wypuszczane są na wybieg tylko w czasie dnia;
- 14) zwierzęta wypuszczane na wybieg wyłącznie pod nadzorem;
- 15) ogrodzenie wybiegu jest wysokie na co najmniej:
 - a) 1,5 m,
 - b) 2 m,
 - c) 4 m;
- 16) pomieszczenie lub wybieg jest w formie klatki osiatkowanej lub okratowanej także od góry;

- 17) klatka lub wybieg postawiony jest na głębokiej podmurówce, zagłębionej w podłożu co najmniej 1,5 m;
- 18) wybieg jest zabezpieczony, w szczególności dodatkowym ogrodzeniem lub rowem, tak aby nie było możliwości podejścia do klatki lub ogrodzenia przez osoby postronne na odległość poniżej:
 - a) 1,5 m,
 - b) 3 m.

2. Niezbędne wyposażenie i inne wymagania dla posiadacza zwierząt niebezpiecznych:

- 1) terrarium przenośne lub klatka transportowa, dopasowane rozmiarem i wytrzymałością do wielkości posiadanego zwierzęcia;
- 2) worek lniany lub z innego materiału o podobnej lub większej wytrzymałości, dopasowany do wielkości posiadanego zwierzęcia;
- 3) pęseta i rękawice umożliwiające chwytanie i bezpieczną obsługę jadowitych bezkręgowców;
- 4) rękawice skórzane lub z innego materiału o podobnej lub większej wytrzymałości, z mankietem co najmniej do połowy przedramienia;
- 5) poskrom (lasso na kiju) lub przedłużona pęseta (chwytak), dopasowane do rodzaju i rozmiarów posiadanego zwierzęcia;
- 6) kij ofiologiczny;
- 7) siatka na kiju z metalową okrągłą obręczą, dopasowana rozmiarem do posiadanego zwierzęcia;
- 8) sieć do poskramiania;
- 9) bosak elektryczny lub paralizator;
- 10) umowa z najbliższą całodobową lecznicą weterynaryjną lub lekarzem weterynarii, mającym zgodę Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego na posiadanie, przetrzymywanie i stosowanie środków psychotropowych i narkotycznych, posiadającym urządzenie do jego aplikacji na odległość i mogącym podać środek farmakologiczny czasowo unieruchamiający zwierzę;
- 11) broń myśliwska z ostrą amunicją;
- 12) okulary ochronne;
- 13) zastawa z drewna lub materiału o porównywalnej wytrzymałości, o rozmiarach co najmniej 1,5 m x 1,5 m;
- 14) zestaw do naganiania: drągi co najmniej 3 m długości, sieci, zastawy;
- 15) koło ratunkowe;
- 16) w przypadku gatunków zwierząt jadowitych, dla których jadu istnieje surowica, należy:
 - a) posiadać dawkę (lub dawki) odpowiedniej dla gatunku węża surowicy z aktualnym terminem ważności, wystarczającą na co najmniej 48 godzin po ukąszeniu,
 - b) posiadać surowicę, o której mowa w lit. a, w lodówce, w wymaganej temperaturze,
 - c) lodówkę, o której mowa w lit. b, oznakować w widoczny sposób napisem "SUROWICE PRZECIWIJADOWE",
 - d) przy surowicy posiadać instrukcję stosowania surowicy, dawkowanie, częstotliwość podawania, a kopia tego dokumentu powinna znajdować się także przy instrukcji, o której mowa w § 3 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia;
- 17) w przypadku gatunków zwierząt jadowitych:
 - a) przy instrukcji, o której mowa w § 3 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia, powinna znajdować się lista osób uprawnionych do opieki nad tymi zwierzętami, zawierająca informację o ich roku urodzenia oraz przybliżonej aktualnej masie ciała z dokładnością do 5 kg,
 - b) instrukcja, o której mowa w § 3 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia, powinna zawierać, w szczególności spis objawów poukąszeniowych i specyfikę działania jadu,

- c) w instrukcji, o której mowa w § 3 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia, należy zamieścić informację o najbliższych placówkach medycznych, które mogą udzielić pomocy w przypadku ukąszenia, ich telefony alarmowe, dokładne adresy oraz najszybszy sposób dojazdu, przy czym co najmniej jedna z tych placówek powinna być czynna całodobowo.

3. Część osiatkowana albo okratowanie terrarium, klatki, wybiegu, dopasowane do rozmiarów zwierzęcia uniemożliwiająca jego ucieczkę, o których mowa w ust. 1, pkt 2, mogą być wykonane także z innych materiałów o takiej samej lub większej wytrzymałości.

4. Dopuszcza się odstępstwo od warunków, o których mowa w ust. 2 pkt 16 lit. a-d, jeśli w odległości do 20 km od miejsca hodowli znajduje się czynna całą dobę placówka medyczna, która dysponuje dawką surowicy, o której mowa w lit. a, i która jest powiadomiona o hodowli, przy czym w takim przypadku placówkę tę należy wskazać w instrukcji, o której mowa w § 3 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia.

L.p.	Gatunek lub grupa gatunków		Szczegółowe warunki przetrzymywania zwierząt	
	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Warunki przetrzymywana	Wymagane wyposażenie i inne warunki dla posiadacza zwierząt
	PAJĘCZAKI	ARACHNIDA		
	PAJĄKI	ARANEIDA		
	xx	Ctenidae		
1.	xx – wszystkie gatunki	<i>Phoneutria</i> spp.	1, 2a, 3	1, 3, 17
	xx	Hexathelidae		
2.	atraks	<i>Atrax robustus</i>	1, 2a, 3	1, 3, 17
3.	xx – wszystkie gatunki	<i>Hadronyche</i> spp.	1, 2a, 3	1, 3, 17
	xx	Sicariidae		
4.	xx – wszystkie gatunki	<i>Loxosceles</i> spp.	1, 2a, 3	1, 3, 17
5.	xx – wszystkie gatunki	<i>Sicarius</i> spp.	1, 2a, 3	1, 3, 17
	omatnikowate	Theridiidae		
6.	karakurt	<i>Latrodectus tredecimguttatus</i>	1, 2a, 3	1, 3, 17
7.	czarna wdowa	<i>Latrodectus mactans</i>	1, 2a, 3	1, 3, 17
8.	katipo	<i>Latrodectus katipo</i>	1, 2a, 3	1, 3, 17
9.	xx	<i>Latrodectus geometricus</i>	1, 2a, 3	1, 3, 17
10.	xx	<i>Latrodectus hesperus</i>	1, 2a, 3	1, 3, 17
	SKORPIONY	SCORPIONES		
11.	xx – wszystkie gatunki	Buthidae	1, 2a, 3	1, 3, 17
	xx	Hemiscorpiidae		
12.	xx – wszystkie gatunki	<i>Hemiscorpius</i> spp.	1, 2a, 3	1, 3, 17
	xx	Scorpionidae		
13.	xx – wszystkie gatunki	<i>Nebo</i> spp.	1, 2a, 3	1, 3, 17
	xx	Vaejovidae		
14.	xx – wszystkie gatunki	<i>Vaejovis</i> spp.	1, 2a, 3	1, 3, 17

	xx – wszystkie gatunki	Bothriuridae		
15.	xx – wszystkie gatunki	<i>Bothriurus</i> spp.	1, 2a, 3	1, 3, 17
	GADY	REPTILIA		
	ŁUSKONOŚNE	SQUAMATA		
	JASZCZURKI	LACERTILIA		
	waranowate	Varanidae		
16.	waran z Komodo	<i>Varanus komodoensis</i>	1, 2c, 3, 5	2, 4, 5
17.	waran papuaski (w. krokodylowy)	<i>Varanus salvadorii</i>	1, 2c, 3, 5	2, 4, 5
18.	waran paskowany (w. leśny)	<i>Varanus salvator</i>	1, 2c, 3, 5	2, 4, 5
19.	waran wielki	<i>Varanus giganteus</i>	1, 2c, 3, 5	2, 4, 5
20.	helodermowate – wszystkie gatunki	Helodermatidae	1, 2b, 3, 5	1, 4, 5, 17
	WEŻE	SERPENTES		
21.	duciele	Boidae		
22.	anakonda zielona	<i>Eunectes murinus</i>	1, 2b, 3	2, 4, 5
23.	anakonda żółta	<i>Eunectes notaeus</i>	1, 2b, 3	2, 4, 5
24.	pyton ametystowy	<i>Morelia amethystina</i>	1, 2b, 3	2, 4, 5
25.	pyton siatkowany	<i>Python reticulatus</i>	1, 2b, 3	2, 4, 5
26.	pyton skalny	<i>Python sebae</i>	1, 2b, 3	2, 4, 5
27.	pyton tygrysi	<i>Python molurus</i>	1, 2b, 3	2, 4, 5
28.	żmijowate – wszystkie gatunki	Viperidae	1, 2a, 3	2, 5, 6, 12, 16, 17
	połozowate	Colubridae		
29.	xx	<i>Boiga irregularis</i>	1, 2a, 3	2, 5, 17
30.	boomslang	<i>Dispholidus typus</i>	1, 2a, 3	2, 5, 17
31.	xx	<i>Rhabdophis subminiatus</i>	1, 2a, 3	2, 5, 17
32.	xx	<i>Rhabdophis tigrinus</i>	1, 2a, 3	2, 5, 17
33.	xx	<i>Elapomorphus lemniscatus</i>	1, 2a, 3	2, 5, 17
34.	xx	<i>Philodryas olfersii</i>	1, 2a, 3	2, 5, 17
35.	xx	<i>Tachymenis peruvianus</i>	1, 2a, 3	2, 5, 17
36.	xx	<i>Xenodon severus</i>	1, 2a, 3	2, 5, 17
37.	zdradnicowate – wszystkie gatunki	Elapidae	1, 2a, 3	2, 5, 6, 12, 16, 17
38.	grzechotnikowate – wszystkie gatunki	Crotalidae	1, 2a, 3	1, 2, 5, 6, 16, 17
39.	węże morskie – wszystkie gatunki	Hydrophidae	1, 2a, 3	2, 5, 6, 16, 17
40.	żmije grzebiące – wszystkie gatunki	Atractaspidae	1, 2a, 3	2, 5, 6, 16, 17
41.	KROKODYLOWE –	CROCODYLIA	1, 2c, 5, 8, 13,	1, 5, 13

	wszystkie gatunki		14, 15b	
	ŻÓŁWIE	<i>TESTUDINES</i>		
	skorpuchowate	<i>Chelydridae</i>		
42.	żółw jaszczurowaty	<i>Chelydra serpentina</i>	1, 13, 14, 15a, 18a	1, 13
43.	żółw sępi	<i>Macrolemmys temmincki</i>	1, 13, 14, 15a, 18a	1, 13
44.	żółwiak wąskogłowy	<i>Chitra indica</i>	1, 13, 14, 15a, 18a	1, 13
	PTAKI	<i>AVES</i>		
45.	kazuary – wszystkie gatunki	<i>Casuariidae</i>	2b, 5, 8, 10, 11, 13, 14, 15b	1, 4, 8
	SSAKI	<i>MAMMALIA</i>		
	NACZELNE	<i>PRIMATES</i>		
	małpy szerokonose	<i>Platyrrhini</i>		
	czepiakowate	<i>Atelidae</i>		
46.	wyjce – wszystkie gatunki	<i>Alouatta</i> spp.	2c, 5, 8, 10, 13, 14, 16	1, 4, 7
47.	muriki – wszystkie gatunki	<i>Brachyteles</i> spp.	2c, 5, 8, 10, 13, 14, 16	1, 4, 7
48.	welniaki – wszystkie gatunki	<i>Lagothrix</i> spp.	2c, 5, 8, 10, 13, 14, 16	1, 4, 7
	małpy wąskonose zwierzkształne	<i>Cercopithecoidea</i>		
49.	makakowate – wszystkie gatunki	<i>Cercopithecidae</i>	2c, 5, 8, 10, 13, 14, 16	1, 4, 7
	małpy człekokształne	<i>Hominoidea</i>		
50.	gibbonowate – wszystkie gatunki	<i>Hylobatidae</i>	2c, 5, 8, 10, 13, 14, 16	1, 4, 7
	człowiekowate	<i>Hominidae</i>		
51.	orangowate – wszystkie gatunki	<i>Ponginae</i>	2e, 5, 8, 10, 13, 14, 16	1, 8, 10, 11
	xx	<i>Homininae</i>		
52.	goryle – wszystkie gatunki	<i>Gorilla</i> spp.	2e, 5, 8, 10, 13, 14, 16	1, 8, 10, 11
53.	szympansy – wszystkie gatunki	<i>Pan</i> spp.	2e, 5, 8, 10, 13, 14, 16	1, 8, 10, 11
	SZCZERBAKI	<i>XENARTHRA</i>		
54.	mrówkojad olbrzymi (m. wielki, m. trójpalczasty)	<i>Myrmecophaga tridactyla</i>	2d, 5, 8, 10, 13, 14, 15b	1, 4, 7
	DRAPIEŻNE	<i>CARNIVORA</i>		
	psowate	<i>Canidae</i>		
55.	wilk	<i>Canis lupus</i>	2d, 5, 8, 9, 13, 14, 15b lub 16, 17, 18a	1, 4, 5, 7
56.	likaon	<i>Lycaon pictus</i>	2d, 5, 8, 9, 13,	1, 4, 5, 7

			14, 15a, 17, 18a	
57.	cyjon	<i>Cuon alpinus</i>	2d, 5, 8, 9, 13, 15a, 18a	1, 4, 5, 7
58.	wilk grzywiasty	<i>Chrysocyon brachyurus</i>	2d, 5, 8, 9, 13, 15a, 18a	1, 4, 5, 7
59.	dingo	<i>Canis lupus dingo</i>	2d, 5, 8, 9, 13, 15b, 18a	1, 4, 5, 7
	kotowate	Felidae		
60.	xx – wszystkie gatunki	Pantherinae	2d, 5, 8, 9, 13, 14, 15c lub 16, 18a	1, 4, 7, 10, 11
	xx	Felinae		
61.	gepard	<i>Acinonyx jubatus</i>	2d, 5, 8, 9, 13, 14, 16, 18a	1, 4, 7
62.	jaguarundi	<i>Puma yaguarondi</i>	2d, 5, 8, 9, 13, 14, 16, 18a	1, 4, 7
63.	kuguar (puma)	<i>Puma concolor</i>	2d, 5, 8, 9, 13, 14, 16, 18a	1, 4, 7
64.	rysie – wszystkie gatunki	<i>Lynx</i> spp.	2d, 5, 8, 9, 13, 16, 18b	1, 4, 7
65.	mormi (kot złoty azjatycki)	<i>Pardofelis temminckii</i>	2d, 5, 8, 9, 13, 16, 18a	1, 4, 7
66.	badia	<i>Pardofelis badia</i>	2d, 5, 8, 9, 13, 15b lub 16, 18a	1, 4, 7
67.	karakal	<i>Caracal caracal</i>	2d, 5, 8, 9, 13, 16, 18a	1, 4, 7
68.	ocelot	<i>Leopardus pardalis</i>	2d, 5, 8, 9, 13, 16, 18a	1, 4, 7
69.	serwal	<i>Leptailurus serval</i>	2d, 5, 8, 9, 13, 16, 18a	1, 4, 7
70.	hienowate – wszystkie gatunki, z wyjątkiem protela <i>Proteles cristatus</i>	Hyaenidae	2d, 5, 8, 9, 10, 13, 14, 15b lub 16, 17, 18a	1, 4, 7
	łasicowate	Mustelidae		
71.	rosomak	<i>Gulo gulo</i>	2d, 5, 8, 9, 10, 13, 14, 16, 17, 18a	1, 4, 7
72.	arirania, wydra olbrzymia	<i>Pteronura brasiliensis</i>	2d, 5, 8, 9, 10, 13, 14, 15b 17, 18a	1, 4, 7
73.	ratel	<i>Mellivora capensis</i>	2d, 5, 8, 9, 10, 13, 14, 16, 17, 18a	1, 4, 7
74.	niedźwiedziowate – wszystkie gatunki	Ursidae	2e, 5, 8, 9, 10, 13, 14, 15b lub 16, 17, 18a	1, 8, 10, 11
	xx	Eupleridae		

75.	fossa	<i>Cryptoprocta ferox</i>	2d, 5, 8, 9, 13, 14, 15b lub 16, 17, 18a	1, 4, 7
76.	pletwonogie – wszystkie gatunki, z wyjątkiem: - foki pstrej <i>Phoca larga</i> - foki pospolitej <i>Phoca vitulina</i> - foki szarej <i>Halichoerus grypus</i> - nerpy, foki obrączkowanej <i>Phoca hispida</i>	<i>Pinnipedia</i>	5, 8, 10	1, 8, 14, 15
77.	TRĄBOWCE – wszystkie gatunki	<i>PROBOSCIDEA</i>	4, 5, 7, 10, 13, 15c, 18b	9, 10, 11
78.	NIEPARZYSTOKOPYTNE – wszystkie gatunki, z wyjątkiem: - osła domowego <i>Equus sinus</i> - konia domowego <i>Equus caballus</i>	<i>PERISSODACTYLA</i>	5, 8, 10, 11, 12, 15b, 18a	1,10,14
	PARZYSTOKOPYTNE	<i>ARTIODACTYLA</i>		
79.	wół piżmowy	<i>Ovibos moschatus</i>	4, 5, 6, 7, 10, 15b, 18a	1,10, 14
80.	gaur	<i>Bos gaurus</i>	4, 5, 7, 10, 13, 15b, 18a	1, 10
81.	bawół kafryjski (b. afrykański)	<i>Syncerus caffer</i>	4, 5, 7, 10, 13, 15b, 18a	1, 10, 11
82.	hipopotam nilowy	<i>Hippopotamus amphibius</i>	4, 5, 7, 10, 13, 15b, 18a	10, 11
83.	hipopotam karłowaty	<i>Hexaprotodon liberiensis</i>	5, 10, 11, 13, 15a, 18a	1, 13
84.	pekari – wszystkie gatunki	<i>Tayassuidae</i>	5, 8 10, 11, 13, 15a, 17, 18a	1, 5, 13
85.	żyrafy – wszystkie gatunki	<i>Giraffidae</i>	5, 8, 10, 11, 13, 15c, 17, 18a	10, 14
	krętorogie	<i>Bovidae</i>		
	xx	<i>Alcelaphinae</i>		
86.	gnu – wszystkie gatunki	<i>Connochaetes</i> spp.	5, 8, 10, 11, 12, 13, 15b, 17, 18a	1, 10, 14
87.	bawolce – wszystkie gatunki	<i>Alcelaphus</i> spp.	5, 8, 10, 11, 12, 13, 15b, 17, 18a	1, 10, 14
88.	xx – wszystkie gatunki	<i>Damaliscus</i> spp.	5, 8, 10, 11, 12, 13, 15b, 17, 18a	1, 10, 14

	xx	<i>Bovinae</i>		
89.	anoa	<i>Anoa depressicornis</i>	5, 8, 10, 11, 12, 13, 15b, 17, 18a	1, 10, 14
90.	banteng	<i>Bos javanicus</i>	5, 8, 10, 11, 12, 13, 15b, 17, 18a	1, 10, 14
91.	nilgau	<i>Boselaphus tragocamelus</i>	5, 8, 10, 11, 12, 13, 15b, 17, 18a	1, 10, 14
92.	eland	<i>Taurotragus oryx</i>	5, 8, 10, 11, 12, 13, 15b, 17, 18a	1, 10, 14
	xx	<i>Hippotraginae</i>		
93.	oryksy – wszystkie gatunki	<i>Oryx</i> spp.	5, 8, 10, 11, 12, 13, 15b, 17, 18a	1, 10, 14
94.	xx – wszystkie gatunki	<i>Hippotragus</i> spp.	5, 8, 10, 11, 12, 13, 15b, 17, 18a	1, 10, 14
95.	mieszkańce gatunków wymienionych na liście oraz gatunków zwierząt wymienionych na liście ze zwierzętami spoza listy		wymagania jak dla gatunków skrzyżowanych	wymagania jak dla gatunków skrzyżowanych

Objaśnienia:

Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy RZĘDÓW,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **nadrodzin, rodzin i podrodzin**.

Nazwy łacińskie gatunków, podrodzin, rodzin, nadrodzin, rzędów i gromad wyróżniono dodatkowo czcionką pochyłą.

xx - brak nazwy polskiej

**MIEJSCA WSZCZEPIANIA MIKROCZIPÓW U ZWIERZĄT Z GRUP GATUNKÓW NIEBEZPIECZNYCH
ORAZ OGRANICZENIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEBY ZACHOWANIA DOBROSTANU ZWIERZĄT**

L. p.	Grupa gatunków		Miejsce podskórnego wszczepiania mikroczipia	Ograniczenia dotyczące wszczepiania ^{1) 2)}
	Nazwa polska	Nazwa łacińska		
1.	jaszczurki	<i>Lacertilia</i>	okolica łędźwiowa, po lewej stronie ciała	po przekroczeniu 20, a przed przekroczeniem 25 cm długości ciała bez ogona
2.	węże	<i>Serpentes</i>	lewa strona karku/grzbietu, w 1/5-1/3 długości ciała od przodu	po przekroczeniu 45, a przed przekroczeniem 50 cm długości ciała bez ogona, jednak nie wcześniej niż 7 dni po wykluciu
3.	żółwie	<i>Testudines</i>	lewa, przednia strona karku	po przekroczeniu 10, a przed przekroczeniem 12 cm długości karapaksu mierzonej w osi symetrii żółwia w linii prostej
4.	krokodylowe	<i>Crocodylia</i>	lewa, przednia strona karku	po przekroczeniu 20, a przed przekroczeniem 25 cm długości ciała bez ogona
5.	kazuary	<i>Casuariidae</i>	u nasady szyi, nad lewym stawem barkowym	po między 60 a 90 dniem od wyklucia
6.	płetwonogie	<i>Pinnipedia</i>	lewa strona nasady tylnej płetwy	po między 30 a 60 dniem od urodzenia
7.	trąbowce	<i>Proboscidea</i>	lewy fałd skóry przy nasadzie ogona, około 5 cm na lewo od ogona	po między 60 a 90 dniem od urodzenia
8.	pozostałe ssaki	-	podstawa lewego ucha	po między 30 a 90 dniem od urodzenia, ale nie wcześniej niż po osiągnięciu przez zwierzę 0,5 kg masy ciała

Objaśnienia:

¹⁾ Górny wiek lub rozmiar, do którego należy oznakować zwierzę, wyznacza moment, od którego zwierzę zgłaszane do rejestru lub wpisane do rejestru powinno być oznakowane mikroczipem. Jeśli do chwili przekroczenia tego rozmiaru czy wieku zwierzęcia z różnych przyczyn nie oznakowano, należy zrobić to bez zbędnej zwłoki, z zastrzeżeniami, o których mowa w § 5. ust. 5 rozporządzenia.

²⁾ Jeżeli wymaga tego dobrostan zwierzęcia, tj. w szczególności z uwagi na chorobę, kondycję czy rozmiary zwierzęcia, lekarz weterynarii może podjąć decyzję o późniejszym oznakowaniu niż to wynika z załącznika nr 4 do rozporządzenia, wydając zaświadczenie, w którym podaje przyczynę późniejszego oznakowania oraz okoliczności, po zaistnieniu których będzie można zwierzę oznakować.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi, warunków ich przetrzymywania oraz sposobów znakowania tych zwierząt, wykonuje upoważnienie ustawowe zawarte w art. 73 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.), które zostało wprowadzone ustawą z dnia 3 października 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 201, poz. 1237).

Przepisy ustawy o ochronie przyrody w art. 73 ust. 3 obligują do podzielenia zwierząt niebezpiecznych na dwie kategorie. Do kategorii I zaliczane są gatunki szczególnie niebezpieczne, które będą mogły być przetrzymywane jedynie w ogrodach zoologicznych, cyrkach i placówkach naukowych, a do kategorii II – gatunki, które mogą być w posiadaniu osób prywatnych, jeśli będą one posiadały stosowne zezwolenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Ponadto rozporządzenie określa warunki przetrzymywania poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi, jak również sposoby ich znakowania.

W kategorii I znajdują się gatunki lub grupy gatunków zwierząt wyjątkowo niebezpiecznych. Są to przede wszystkim śmiertelnie jadowite gatunki węży, gatunki dużych zwierząt drapieżnych oraz gatunki, w stosunku do których istnieją informacje o ich szczególnej agresywności i udokumentowanych wypadkach z ich udziałem, w efekcie których nastąpiła śmierć, bądź trwałe uszkodzenie ciała człowieka. Do kategorii II zaliczono gatunki zwierząt, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi, i z tego względu wymagają szczególnych umiejętności właściciela oraz właściwych warunków przetrzymywania, uniemożliwiających ich ucieczkę. Do tej kategorii zaliczono m. in. gatunki jadowitych pajęczaków, gatunki mniejszych zwierząt drapieżnych oraz gatunki zwierząt, które ze względu na agresywność lub wielkość mogą stanowić zagrożenie dla ludzi.

Podstawowym kryterium kwalifikowania gatunków był fakt, czy po wydostaniu się zwierzęcia z pomieszczenia może ono spowodować zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. W związku z tym w projekcie rozporządzenia nie zostały uwzględnione gatunki ryb i bezkręgowców wodnych.

Celem wprowadzenia obowiązku znakowania i przestrzegania określonych warunków przetrzymywania gatunków niebezpiecznych, jest zwiększenie bezpieczeństwa ludzi.

W związku z powyższym pojęcie „warunki przetrzymywania” należy traktować tak szeroko, jak jest to potrzebne dla ochrony ludzi przed zagrożeniami powodowanymi przez zwierzęta gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi. Jednocześnie warunki te nie mogą wykraczać poza te ramy, a zatem nie powinny określać np.: warunków wskazanych ze względu na dobrostan samych zwierząt, które są regulowane ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002, z późn. zm.).

Znakowanie gatunków niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi ma umożliwić przede wszystkim identyfikację zwierząt (tj. określenie gatunku i pochodzenia zwierzęcia) w przypadku ich ucieczki.

Możliwość określenia miejsca pochodzenia, w połączeniu z sankcją karną za dopuszczenie do ucieczki (art. 131 pkt 4a ustawy o ochronie przyrody), ma także zachęcić posiadaczy zwierząt niebezpiecznych do szczególnej staranności przy zabezpieczaniu miejsc przetrzymywania tych zwierząt.

Przy ustalaniu proponowanych sposobów znakowania wzięto pod uwagę zasady znakowania określone w rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 865/2006 z dnia 4 maja 2006 r. ustanawiającym przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz. U. L 166 z 19.6.2006, str. 1, z późn. zm.), z uwagi na fakt, iż wiele gatunków niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi ujętych w przedmiotowym projekcie rozporządzenia, jest jednocześnie w aneksach A lub B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi. Dzięki takiemu rozwiązaniu uniknie się konieczności podwójnego znakowania gatunków niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi, będących jednocześnie gatunkami chronionymi na podstawie ww. przepisów wspólnotowych.

Zgodnie z treścią art. 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw, hodowcy, którzy przetrzymują zwierzęta niebezpieczne należące do kategorii II są obowiązani w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia uzyskać zezwolenie właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska na ich posiadanie i przetrzymywanie oraz złożyć wnioski o dokonanie wpisu do rejestru starosty właściwego ze względu na miejsce przetrzymywania zwierząt. Właściciele zwierząt należących do I kategorii w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia są zobowiązani przekazać zwierzęta podmiotom

uprawnionym do ich posiadania, tj. ogrodom zoologicznym, cyrkom, placówkom naukowym prowadzącym badania nad zwierzętami oraz ośrodkom rehabilitacji zwierząt.

Jak wspomniano powyżej, ustawodawca przewidział okres aż 6 miesięcy, podczas których właściciel zwierząt gatunków niebezpiecznych, wymienionych w kategorii I, powinien przekazać posiadane zwierzęta podmiotom uprawnionym do ich posiadania. Ustawodawca nie ogranicza sposobu ich przekazania, co dopuszcza np.: sprzedaż czy darowiznę podmiotom upoważnionym do ich przetrzymywania w kraju lub za granicą.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji, zgodnie z przepisami rozrządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia, z chwilą przekazania do uzgodnień międzyresortowych, zostanie umieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia rozporządzenia

Celem wprowadzenia rozporządzenia jest określenie listy gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi, warunków ich przetrzymywania oraz sposobów znakowania tych zwierząt, zgodnie z art. 73 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje niniejszy akt normatywny

Wprowadzenie niniejszego aktu normatywnego będzie oddziaływało na następujące podmioty: Ministra Środowiska, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, starostów, Państwową Inspekcję Weterynaryjną oraz podmioty zajmujące się hodowlą oraz obrotem zwierzętami gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi.

3. Konsultacje

I. Lista podmiotów biorących udział w konsultacjach:

1. Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk
2. Muzeum i Instytut Zoologii Polskiej Akademii Nauk
3. Centrum Badań Ekologicznych Polskiej Akademii Nauk
4. Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk
5. Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy
6. Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk
7. Uniwersytet Jagielloński – Wydział Biologii i Nauk o Ziemi
8. Uniwersytet Warszawski – Wydział Biologii
9. Uniwersytet Śląski – Wydział Biologii i Ochrony Środowiska
10. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – Wydział Biologii
11. Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie – Wydział Biologii i Nauk o Ziemi
12. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie – Wydział Nauk o Zwierzętach
13. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie – Wydział Medycyny Weterynaryjnej
14. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu – Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt
15. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie – Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt
16. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie – Wydział Medycyny Weterynaryjnej
17. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu – Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt
18. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu – Wydział Medycyny Weterynaryjnej
19. Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy – Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt
20. Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny – Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt
21. Rada Dyrektorów Polskich Ogrodów Zoologicznych i Akwariów
22. Główny Inspektorat Weterynarii
23. Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”
24. Stowarzyszenie – Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot
25. Centrum Prawa Ekologicznego
26. Klub Przyrodników
27. Liga Ochrony Przyrody
28. Polski Klub Ekologiczny
29. Polskie Stowarzyszenie Terrarystyczne
30. Polskie Stowarzyszenie Pajęczarskie
31. Łódzkie Stowarzyszenie Akwarystów i Terrarystów
32. Podbeskidzkie Towarzystwo Akwarystyczno-Terrarystyczne
33. Krajowa Rada Spółdzielcza
34. Krajowy Związek Gospodarczy Spółdzielni Mieszkaniowych

35. Unia Spółdzielców Mieszkaniowych w Polsce
36. Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami
37. Polski Związek Łowiecki
38. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

II. Pozostałe podmioty biorące udział w konsultacjach:

1. Marszałkowie województw

III. Inni uczestnicy konsultacji:

1. Państwowa Rada Ochrony Przyrody

Projekt zostanie zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wprowadzenie w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki, może wpłynąć pozytywnie na funkcjonowanie przedsiębiorstw zajmujących się obrotem egzotycznymi zwierzętami, ze względu na uregulowanie prawne dotyczące posiadania i obrotu gatunkami niebezpiecznymi.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rozwój regionów.